

DRAGOSLOVENI — CASA MEMORIALĂ „AL. VLAHUȚĂ“ ÎN LUMINA UNUI ARTICOL INEDIT

Venera CABALORTĂ

În sistemul instituțiilor de conservare a valorilor de patrimoniu național și în procesul educației patriotice și științifice, rolul muzeelor este determinant.

Județul Vrancea dispune de o rețea muzeală bogată, însumând un real tezaur cultural cu multiple funcții educative. Colecțiile muzeale sâtești, casele memoriale, își au fiecare rolul lor bine definit și reprezintă acte de cultură meritorii. Vrancea prezintă vizitatorilor o frumoasă carte de vizită, prin păstrarea unor comori de artă și spiritua-litate, acumulate de-alungul vremii și puse astăzi la îndemîna tuturor.

Dragoslovenii, comună veche și renumită, își subliniază existența și prin faptul că deține pe teritoriul ei casa memorială „Alexandru Vlahuță“ cetățean și scriitor, stabilit pe aceste meleaguri, după anul 1906.

Casa păstrează și astăzi atmosfera în care a trăit și a lucrat scrii-torul. Muzeul din Dragosloveni înfățișează publicului vizitator două aspecte : unul memorial și unul documentar.

Partea memorială reorganizată de curînd, respectă în limita posibi-lităților, veridicitatea. Obiectele expuse purtînd patina timpului, crează o atmosferă de caldă intimitate.

Partea documentară, prilejuiește vizitatorului o viziune clară a omului și militantului, expoziția dînd posibilitatea ca în mod cronologic să-i fie urmărită scriitorului întreaga viață și operă. Expoziția biogra-fică se bazează pe fotografii, documente, acte, manuscrise, extrase din ziare, etalate într-o formă grafică modernă.

Dată fiind importanța Casei Memoriale „Al. Vlahuță“ în viața cul-turală a județului nostru este interesant să aflăm cînd și cum a luat ființă.

Răsfoind numere vechi din revista „România Eroică“, colecție aflată în arhivele Muzeului Militar București, găsim în numărul 10 — 12 anul VII 1926, un articol intitulat „Solemnitatea inaugurării așezămîn-tului Cultural Al. Vlahuță de la Dragosloveni“.

Articolul consemnează că inițiativa înființării „așezămintului” a avut-o soția scriitorului, Ruxandra Vlahuță. Aceasta se va adresa pentru fonduri, societății „Mormintele Eroilor”, societate care apreciind activitatea scriitorului Al. Vlahuță, a ținut să-l pună pe cel care în 1917 a luptat cu pana lui puternică, alături de cei ce au luptat cu arma.

Casa, deci, va fi restaurată în vederea organizării „unui așezămint cultural în memoria și cu numele poetului” („România Eroică” an VII Nr. 10 — 12 — 1926 pag. 5). Lucrările de restaurare au fost conduse de inginerul Victor Ionescu.

Așezămintul urma să fie condus de Ruxandra Vlahuță.

Articolul face o scurtă descriere a casei memoriale cupusă din : „...o bibliotecă (zeci de volume donate de Casa Școalelor și Societatea Cartea Românească), un mic muzeu istoric, o sală de șezători și conferințe și un mic atelier de țesătorie națională pentru fiicele de săteni” ... dotat cu două războaie sistematice de țesut.

Așezămintul cultural „Al. Vlahuță” urma să aibă un dublu rol, educativ și practic.

Un basorelief cu chipul poetului, operă a sculptorului T. Burcă, a fost montat la intrare.

Festivitatea de deschidere, a avut loc la 31 decembrie 1926, cu participarea unui mare număr de personalități din București și locale. D-na Goga a condus manifestările culturale ce s-au desfășurat cu prilejul deschiderii casei memoriale. Au participat reprezentanți din : Asociația „ASTRA” Sibiu, „Societatea Scriitorilor Români”, „Casele Naționale” și „Societatea Mormintelor Eroilor”.

Cuvîntul de deschidere a fost susținut de Jean Bart (Eugen P. Botez) care a vorbit din partea prietenilor poetului.

Festivitatea s-a continuat, relatează articolul, cu o șezătoare literară la care a vorbit Tudor Vianu „Caracterizînd opera și viața poetului”.

Școlarii din sat, conduși de învățătorul Spînu și profesorul de muzică — Marian —, au susținut un mic program artistic.

S-au primit numeroase telgerame. Revista citează doar două.

Prima — trimisă de Nicolae Iorga — eminent om de știință însușește următorul text : „Ne asociem din toată inima pentru fapta frumoasă făcută în amintirea scumpului meu prieten — Vlahuță”.

A doua, emoționantă, este semnată de Octavian Goga „Regret din inimă că sînt reținut la București de chestiuni urgente și că nu pot trimite în amintirea lui Vlahuță, decît sufletul meu plin de toată grațitudinea”...

Articolul consemnează în încheiere toată simpatia și prețuirea de care s-a bucurat din partea prietenilor de idei și litere, omul și scriitorul Al. Vlahuță și opera sa.

Tradiția se continuă. În fiecare toamnă nucleul constituit de Casa Memorială „Al. Vlahuță” generează periodic „Salonul literar — Dragosloveni” — act de cultură meritoriu.

Dacă muzeul de la Dragosloveni, ar fi numai un muzeu vizitabil, ar fi mult.

Dar el este mai mult de atât. Aici vin istorici, critici literari, poeți, scriitori.

Aici trăiesc tulburătoare amintiri, de neuitat.

Vizitatorii care pășesc dincolo de poarta masivă, trăiesc sentimentul că de fapt sînt oaspeții scriitorului care lipsește doar pentru un moment.

RÉSUMÉ

Le patrimoine nationale culturel comprend une riche réseau muzeale, ou un lieu bien défini ont les demeures historiques, qui représentent des acte généreuses de culture.

Cette courte note, complète l'historique de l'apparition de la demeure historique „Al. Vlahuță” de Dragosloveni — Vrancea, dédiée l'homme, à l'écrivaine et à militant qui ont apporté une riche contributione au développement de la langue et de la littérature Roumaine.